

LITERATUUR

The Coral Snake Question; Gareth M. Evans. *The Herptile*, 1987, Vol. 12 (3): 105-107.

In een kort artikel gaat de auteur in op het verschijnsel mimicry. Ogenschijnlijk ligt het eenvoudig: melkslangen bootsen het kleurenpatroon van giftige koraalslangen na. Niet overal waar melkslangen voorkomen, leven ook koraalslangen. Om echter effectief gebruik te kunnen maken van mimicry is het noodzakelijk dat er in hetzelfde gebied meer koraalslangen (giftig) dan melkslangen (niet giftig) leven. Dan is de kans namelijk groter dat een roofdier een onaangename ervaring opdoet met een koraalslang. Omdat melkslangen een vrijwel identiek kleurenpatroon hebben, zal de predator na een dergelijke ervaring ook de melkslangen met rust laten.

Toch gaat deze theorie niet helemaal op. Een predator zal immers in veel gevallen een ontmoeting met een koraalslang niet overleven. Een andere theorie zegt dat de mimicry van de melkslang gebaseerd is op de valse koraalslang (*Erythrolamprus aesulapii*). In dat geval kunnen predatoren de beet inderdaad overleven en zullen melkslangen hiervan profijt kunnen trekken.

Maar ook deze theorie kent haar problemen. De valse koraalslang komt voor in Midden- en Zuid-Amerika, terwijl de melkslangen oorspronkelijk uit Noord-Amerika stammen. Maar ook andere feiten staan deze theorie in de weg. De meeste van deze slangen zijn nachtdieren en hun predatoren eveneens. Daarbij komt nog, dat de meeste roofdieren geen kleuren kunnen onderscheiden, wat het kleurenpatroon geheel nutteloos maakt. Waarom zouden melkslangen dan nog dergelijke felle kleuren dragen, zeker als zij zo hun eigen prooidieren op hun aanwezigheid attent maken?

Een mogelijke verklaring van de felle kleuren moet dan ook in een andere richting worden gezocht. Het feit dat deze slangen overdag vaak wegkruipen onder stenen of in holen, maakt de slang in principe kwetsbaar voor roofdieren die overdag jagen. Mocht zo'n predator door toeval een weggekropen slang vinden, dan wordt hij in eerste instantie door de plotselinge kleurenpracht verward. Deze verwarring geeft de slang de kans om te vluchten. En bij *Lampropeltis triangulum elapsoides* is waargenomen, dat als de slang weggkruipt de felle kleuren in gedempt licht verdwijnen.

Dynamic spatial ecology of the watersnake, *Nerodia sipedon*; Harry M. Tiebout, III and John R. Cary. *Copeia*, 1987 (1): 1-18.

De auteurs deden een uitgebreid onderzoek naar de habitat en leefgewoonten van *Nerodia sipedon*. Het onderzoek vond plaats in het Thunderbird Recreation Area, Walworth County, Wisconsin. De slang bleek in het gebruik van zijn habitat erg kieskeurig te zijn. Met kattestaart (*Typhus latifolia*) begroeide stukken en ondergelopen uiterwaarden werden als verblijfplaats geprefereerd; open water werd vermeden. Als ondergrond genoten brokken afgebroken kattestaart de grootste populariteit. Aan water en gras werd door de slangen minder vaak de voorkeur gegeven. De dieren hielden zich op een gemiddelde hoogte van 10,9 cm boven het wateroppervlak op. In april waren de slangen het actiefst. De mate van activiteit verschilde per individu, maar actievere dieren gebruikten geen grotere oppervlakte dan minder actieve soortgenoten.